

Sygn. akt V CZ 7/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Iwona Koper

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku F. K.
przy uczestnictwie K. O. i Z. K.
o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 marca 2015 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w B.
z dnia 21 października 2014 r.,

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego orzeczeniu kończącemu
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy stwierdził, że wnioskodawca F. K. i jego żona uczestniczka postępowania Z. K. nabyli z dniem 31 października 2003 r. przez zasiedzenie prawo własności działki nr 591/10 o pow. 2475 m² powstałej w wyniku podziału dotychczasowej działki nr 591/2, objętej księgą wieczystą prowadzoną przez ten Sąd o numerze [...], na dwie działki oznaczone nr 591/9 i 591/10. Po rozpoznaniu apelacji uczestnika K. O., Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 21 października 2014 roku uchylił powyższe postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wskazał, że zachodzą obie wskazane w art. 386 § 4 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. przesłanki uzasadniające wydanie orzeczenia kasatoryjnego, albowiem Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, a nadto zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego na nowo z uwagi na ustalenie przez Sąd pierwszej instancji faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy na podstawie zeznań świadków, którzy następnie odwołali swoje zeznania i co do których toczy się postępowanie karne w sprawie nakłaniania ich do składania fałszywych zeznań.

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawca F. K., zarzucając naruszenie art. 386 § 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia Sądu drugiej instancji i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ § 1¹ w związku z art. 13 § 2 k.p.c., w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji postanowienia sądu pierwszej instancji orzekającego co do istoty sprawy i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego. Przewidziany w tym przepisie środek odwoławczy skierowany jest przeciwko wydaniu przez sąd drugiej instancji orzeczenia kasatoryjnego, stąd ocenie Sądu Najwyższego poddany jest jedynie ewentualny błąd sądu odwoławczego przy kwalifikowaniu określonej sytuacji procesowej jako odpowiadającej powołanej podstawie orzeczenia kasatoryjnego. Ustawowe przesłanki uchylenia orzeczenia Sądu pierwszej instancji zostały w art. 386 § 4 k.p.c. zakreślone wąsko, stąd w przypadku wniesienia zażalenia kognicja Sądu

Najwyższego ogranicza się do skontrolowania, czy istotnie doszło do nierozpoznania istoty sprawy lub też czy faktycznie istnieje w realiach rozpoznawanej sprawy konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia na motywy wydania orzeczenia kasatoryjnego, akcentując konieczność powtórzenia całego postępowania dowodowego z uwagi na powstałe poważne wątpliwości co do zgodności dowodów w postaci zeznań świadków, na których oparto zasadnicze ustalenia faktyczne prowadzące do uwzględnienia wniosku, z prawdą oraz konieczność ponowienia tych dowodów i ponownego rozważenia całego zebranego w sprawie materiału. Możliwość uzupełnienia czy ponowienia dowodów w postępowaniu drugoinstancyjnym w modelu tak zwanej apelacji pełnej nie może zastąpić obowiązku przeprowadzenia przez Sąd pierwszej instancji postępowania dowodowego w zakresie niezbędnym do prawidłowego ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia oraz rozważenia całego zebranego materiału, bez pomijania jakiegokolwiek jego części, z uwagi na powstanie niebezpieczeństwa jednoinstancyjnego rozpoznania sprawy. W tym kontekście zaskarżone zażaleniem orzeczenie kasatoryjne jest korzystne dla wszystkich uczestników, w tym także dla skarżącego, z uwagi na konieczność ponownego całościowego ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia z uwzględnieniem niemożności kwestionowania oceny dowodów i ustaleń faktycznych w ewentualnej skardze kasacyjnej (art. 398³ § 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Istotne dla rozpoznawanej sprawy fakty w sprawie o zasiedzenie nieruchomości zostały ustalone przez Sąd Rejonowy w oparciu o zeznania świadków, co do których powstały następnie poważne wątpliwości co do ich wiarygodności. Nie chodziło, więc w niniejszej sprawie o ponowną analizę w postępowaniu apelacyjnym zebranego w sprawie materiału dowodowego, lecz dopiero o prawidłowe zgromadzenie i ocenę tego materiału, co należy do zadań Sądu pierwszej instancji.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.